

STORK

Jaarverslag 2018

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag van de STichting Ooievaars Research & Knowhow (STORK). Het is een verantwoording van alle zaken naar hen, die hebben gezorgd dat de stichting ook in 2018 weer aan haar missie heeft kunnen werken. Zonder die ondersteuning in welk opzicht dan ook zou het functioneren heel wat moeizamer zijn gegaan. We hopen dat ieder nog lang kan genieten van de aanwezigheid van de ooievaar in het Nederlandse landschap. Met de publicatie van dit verslag voldoet STORK aan de wettelijke verplichting van een ANBI (Algemeen Nut Beogende Instelling). Een ANBI-status houdt in dat schenkers belastingvoordelen hebben bij schenkingen en giften.

Missie van STORK

STORK staat voor STichting Ooievaars Research & Knowhow en is opgericht in 2008. STORK heeft als doelstelling de belangen van de ooievaar in het algemeen te behartigen en de ooievaarspopulatie in stand te houden. Ooievaars zijn een onlosmakelijk onderdeel van het Nederlandse landschap. STORK brengt de ontwikkelingen in kaart van het aantal broedparen van de ooievaar (*Ciconia ciconia*). Deze gegevens vormen een goede onderbouwing bij verder onderzoek. Door ons in te zetten voor het behoud en de bescherming van de ooievaar willen wij proberen het bovenstaande te realiseren. Wij hopen daarbij dat niet alleen wij, maar ook vele anderen een hoop plezier beleven aan deze voor Nederland zo karakteristieke vogelsoort.

Privacy statement

Medio mei 2018 is de vernieuwde wet Bescherming Persoonsgegevens van kracht geworden en vastgelegd in de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). In het kader daarvan heeft de stichting een Privacy Statement opgesteld, waarin is aangegeven hoe er wordt omgegaan met de persoonsgegevens. Om iedereen in de gelegenheid te stellen dat document te raadplegen is het op onze website www.ooievaars.eu geplaatst.

Bestuur

Het bestuur was als in 2018 als volgt samengesteld:

Voorzitter	Arda van der Lee
Secretaris	Dick Jonkers
Penningmeester	Egbert Leijdekker
Leden	Monique v.d. Broek Annemieke Enters Wim van Nee

Door veel bestuurszaken via e-mail af te handelen, was het mogelijk om in 2018 het aantal bestuursvergaderingen te beperken tot twee. De eerste vergadering vond in maart plaats, de tweede begin november.

Behalve taken die verbonden zijn aan de bestuursfuncties, zijn er ook veel onderwerpen die om gerichte aandacht vragen. Soms zijn bestuursleden trekker en delegeren zij de taken.

De volgende aandachtsgebieden zijn benoemd.

- voorlichting, fondsenwerving en public relations
- website en nieuwsbrief
- Beleef de Lente
- promotiekraam
- monitoring (ringonderzoek en tellingen)
- wet- en regelgeving
- coördinatie van uiteenlopende ooievaarszaken.

Om contact te krijgen met STORK is er een e-mailadres. Dit adres is te vinden op de website van STORK en in onze brochure. Telefonisch contact is alleen mogelijk als men beschikt over het telefoonnummer van een van de bestuursleden of naar hen is verwezen via secretariaat.stork@ooievaars.eu of info.stork@ooievaars.eu

Vooraf ook door het programma Beleef De Lente was er veel contact met Vogelbescherming Nederland. Van deze organisatie ondervinden we in alle opzichten veel steun. In 2018 is er eveneens contact geweest met ooievaarsstations, Sovon, Vogeltrekstation, enkele gemeenten, Waarneming.nl, Vogelinformatiecentrum Texel, Vogelpark Avifauna, CameraNu, Tennenet en een aantal vogelwerkgroepen. Daarnaast uiteraard met ringers, nesteigenaren, vogel- en dierenartsen en informanten.

Voorlichting

Promotiekraam

Met deze kraam is STORK vertegenwoordigd wanneer er iets georganiseerd wordt waaraan grote aantallen vogelliefhebbers een bezoek brengen. Daaraan moeten voor de Stichting, als non-profit organisatie, bij voorkeur geen kosten verbonden zijn, zoals kraamhuur. De deelname aan dergelijke manifestaties is beperkt in verband met reiskosten en beschikbaarheid. Afgelopen jaar heeft een team van twee of drie personen zich ingezet voor het bemensen van de kraam. Uitgangspunt van de kraam is grotere bekendheid geven aan STORK door persoonlijk contact met de doelgroep. Er wordt voorlichting gegeven en er zijn allerlei ooievaarsspullen te koop: knuffels, een ooievaarsboekje enz. Ook via onze website www.ooievaars.eu zijn sommige artikelen aan te schaffen.

In 2018 stond STORK op 24 november op de Landelijke dag van Sovon in Apeldoorn. Op zaterdag 6 mei was STORK aanwezig met een stand in Natuurpark Lelystad, kijkerdag georganiseerd door CameraNU.nl. In juni is in Haarlem een lezing gegeven over ooievaars voor SWTH.

Fondsenwerving

Voor het in stand houden van de organisatie zijn wij afhankelijk van donaties, schenkingen, legaten, erfstellingen, lijfrentes en subsidies. Het is zelfs zo dat we bij het ringen van jonge ooievaars een vergoeding moeten vragen voor elke aangelegde ring. Tot het verstrekken van een structurele ondersteuning voor dit belangrijke werk is niemand bereid. Dankzij de steun van Vogelbescherming zijn wij gelukkig in staat om geregeld ook aanvullende projecten uit te voeren.

Website en e-mail

De website is in 2018 ruim 44.000 keer bekeken door 34.000 unieke bezoekers. Het is een aanzienlijke toename t.o.v. 2017. De meest bekeken pagina is 'de bladzijde met nestadviezen. De tweede is de bladzijde met veelgestelde vragen over de trek. Het document met de weblogs over 'Nestleven en gedrag' van Beleef de Lente 2015 is het meest gedownload.

De digitale nieuwsbrief verscheen 5 keer.

Verreweg de meeste belangstellenden bereiken STORK via e-mail. Hiervoor worden verschillende webmail-adressen gebruikt, waarvan *info.stork@ooievaars.eu* en *secretariaat.stork@ooievaars.eu* als contactadressen op de website staan. Verder wordt voor allerhande correspondentie erg veel gebruik gemaakt van de privé-mailadressen van de bestuursleden. In 2018 kwamen er een kleine 850 mails binnen bij de verschillende bestuursleden van STORK. Met uitschieters in de maanden maart, mei en augustus. Namelijk 200. De focus lag op vragen over het plaatsen van ooievaarsnesten, het invullen van nestkaart en aanvragen van interviews door de media.

In juni waren er veel verzoeken om ooievaars te ringen. Regelmatig worden vragen gesteld over (het invullen van) Nestkaart Ooievaar en het melden van ooievaars in GRIEL (het invoerprogramma van het Vogeltrekstation).

Pers

De media blijven geïnteresseerd in ooievaars en daardoor ook in STORK. Op onze website is onder de rubriek Nieuws te zien dat er geregeld aandacht was van de pers.

De belangstelling van de pers voor de wintertelling in januari was weer groot, zeker nu de telling weer losgekoppeld is van de nationale tuinvogeltelling.

Daarnaast was er extra aandacht van de pers voor STORK tijdens Beleef de Lente. Op de website staat een overzicht van alle nieuwsitems met actieve links.

Beleef de Lente

Ook dit jaar heeft STORK haar medewerking verleend aan 'Beleef de Lente'. Het nest dat werd gevolgd stond voor de vierde keer op rij in Gennep. Bestuursleden en vrijwilligers van STORK schreven vier keer per week een weblog over de gebeurtenissen. Het enthousiaste en kundige commentaar leidde tot reacties, vragen in het forum en contacten van de webmasters met volgers. Hierdoor bleef STORK letterlijk in de kijker.

Brochure

Er is veel belangstelling voor de brochure 'Ooievaar, het ware verhaal achter deze grote en opvallende vogel'. Geïnteresseerden kunnen deze brochure in de kraam krijgen of tegen vergoeding van portokosten via de website. Dit laatste werd door tientallen geïnteresseerden gedaan.

Prentenboek Ooievaar

Het prentenboek 'Zeg kleine ooievaar' bij de KNNV Uitgeverij was te koop in de promotiestand van STORK en tijdens lezingen. Ook dit jaar zijn zo een aantal prentenboeken verkocht.

Monitoring van broedparen

Inmiddels zijn in 2018 471 nestkaarten ingevuld door 93 waarnemers. Dit is een toename t.o.v. 2017. Het invullen van Nestkaart is een speerpunt geweest, met goede resultaten. De aandacht blijft nodig. Een paar wetenswaardigheden uit de ingevulde jaar kaarten: het eerste ei werd gemeld op 12 maart, gemiddeld aantal uitgevlogen jongen is 2,3. We beschikken op dit moment over minder broedseizoengegevens dan vroeger. Dit hoeft geen probleem te zijn om de trend van het aantal broedparen in Nederland te blijven volgen. Het is dan wel zaak dat het aantal gemelde broedparen een representatieve steekproef is van de Nederlandse broedvogel populatie. Een voorzichtige schatting van het aantal broedparen in 2018 is 1075-1150. Over het gebruik, de verbetering en de promotie van Nestkaart Ooievaar is regelmatig contact geweest met Sovon en VBN.

Inmiddels is er door Sovon, met medewerking van STORK, een artikel geschreven over de resultaten van het eerste onderzoek op basis van alle oude, gedigitaliseerde gegevens. Dit is in maart gepubliceerd in Limosa.

Ringonderzoek

Ieder jaar worden, indien daar mogelijkheden voor zijn, jonge ooievaars geringd door hiervoor speciaal gecertificeerde ringers. Dit gebeurt in principe alleen wanneer daarom wordt gevraagd door nesteigenaren of contactpersonen, maar het kan ook op initiatief van STORK. Na het verzoek van nesteigenaren wordt de haalbaarheid en wenselijkheid door de STORK-ringer beoordeeld. Voorafgaand aan het ringen wordt gevraagd of mensen bereid zijn een bijdrage te leveren in de kosten van het ringen. Een richtprijs hiervoor is een vergoeding van € 10,- per aangelegde ring. Wanneer zij hiertoe niet bereid zijn, is het aan de ringer om te bepalen of de jongen zullen worden geringd. Daarbij wordt de haalbaarheid, de wenselijkheid én de goede geografische spreiding over het land goed in het oog gehouden. Het aantal geringde jongen en de dekking van de verschillende gebieden, voldoen aan deze optimale ringinspanning, (beschreven in het rapport van Nederlands Instituut voor Ecologie, 2006).

Uit onderstaand overzicht blijkt dat er in 2018 meer jongen zijn geringd dan 2017. Er waren lokaal grote verschillen, mede veroorzaakt door de lang aanhoudende droogte. In het asiel in De Schiphorst (grensstreek Dr-Ov) zijn ongeveer 80 sterk verzwakte jongen opgevangen, verzorgd en gezond vrijgelaten. Deze jongen zouden anders niet geringd zijn, nu dus wel. Ook bij de ooievaarswerkgroep in Herwijnen zijn de nodige verzwakte jongen opgevangen en verzorgd.

In 2018 waren er ongeveer ruim 1200 terugmeldingen van ooievaars die in Nederland zijn geringd.

Globaal overzicht aangelegde ringen:	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Groningen, Friesland, Drenthe	68	44	72	98	85	57	138
Grensstreek Drenthe/Overijssel, Twente	153	136	107	160	134	121	200
IJsselstreek	83	152	85	144	133	103	130
West-Nederland	56	65	47	69	61	63	147
Grote rivieren en Noord-Limburg	82	101	35	81	66	94	89
Totaal	442	498	346	552	479	438	704

Aangelegde ringen, overzicht per regio, (gebaseerd op ingevoerde gegevens op 14-1-).

Let op: het aantal uitgevlogen jongen ligt veel hoger. Lang niet alle jonge ooievaars worden geringd.

Wintertelling

Net als in het voorgaande jaar is de wintertelling gehouden in hetzelfde weekend als de watervogeltelling van Sovon. Dit was het weekend van 13 en 14 januari 2018. Er waren slechts 493 melders. Dit is een enorme toename t.o.v. 2017. In dat jaar was er door de pers veel aandacht voor de Tuinvogeltelling en nauwelijks voor onze wintertelling. STORK heeft in 2018 dezelfde publiciteitsinspanning verricht als voorgaande jaren, de mediabelangstelling was groot.

Er zijn 650 ooievaars geteld met een goede spreiding over het land.

Algemeen

De vrijwel jaarlijks terugkerende discussie over het voeren van ooievaars kwam ook dit jaar weer terug. Ook nu is het standpunt weer uitgedragen dat het voeren van ooievaars in de broedtijd niet nodig en niet wenselijk is en kan leiden tot sterfte bij de jongen. Voeren in de winter is niet nodig, tenzij er barre weersomstandigheden zijn met een bevroren bodem en/of een sneeuwdek. Het standpunt van STORK hierin is met alle overwegingen na te lezen op de website.

Steeds weer komt het punt terug over predatie van jonge weidevogels door ooievaars.

Onderbouwde informatie over dit fenomeen is er echter niet. Het zou zinvol zijn als er een gericht onderzoek zou worden uitgevoerd in gebieden waar dit lijkt plaats te vinden.

Financieel jaarverslag 2018

Resultatenrekening	ONTVANGSTEN				UITGAVEN			
	2016	2017	2018	begroting	2016	2017	2018	begroting
Bankrente	80	23	3	0				
Bijdrage vogelringen	2.334	2.219	2.504	2.200				
Giften / donaties	763	314	450	300				
Lezingen			75					
Ontvangen weblogvergoeding VBN	900	750	525	750				
Reclame website	205	250	250	250				
Verkopen kleding / attributen	38	147	47	50				
Verkoop prentenboekjes	64	124	187	50				
Algemene kosten					589	652	533	650
Gebruik en kosten vogelringen					2.042	2.101	1.989	2.100
Notatiskosten wijzigen statuten								350
Reiskosten ringen							363	
Reiskosten regulier					566	507	454	500
Vrijval reservering	200							
Resultaat					1.387	568	703	0
Totaal resultatenrekening	4.584	3.827	4.042	3.600	4.584	3.827	4.042	3.600

Balans	ACTIVA (bezittingen)				PASSIVA (schulden)			
	2015	2016	2017	2018	2015	2016	2017	2018
Totaal bank (rekening courant)	251	702	2.154	330				
Totaal bank (spaarrekening)	25.597	23.113	23.693	26.716				
Voorraad ringen	851	3.768	1.667	1.132				
Voorraad prentenboekjes	384	256	40	0				
Nog te ontvangen	116	80	23	24				
Nog te betalen					78	14	16	15
Reservering VBN: mailing					1.670	702		
Reservering VBN: Beleef de Lente					532	0		
Reservering VBN: Natuur aan Huis					200	0		
Reservering brochure					250			
Reservering ooievaarsdag						1.500		
Reservering Het Doove Gat					4.904	4.750	4.750	4.674
Eigen vermogen					19.565	20.953	22.810	23.513
totaal	27.199	27.918	27.576	28.201	27.199	27.919	27.576	28.201

STORK is door de belastingdienst erkend als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).